

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.77/8/2024.

A tanács tagjai: Dr. Jánosi Bálint közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bankóné Nagy Helga közbeszerzési biztos, Dr. Kéri Krisztina közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Közbeszerzési Hatóság Elnöke
(Budapest, Riadó utca 5.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Szeiffert Gabriella
állami közbeszerzési szaktanácsadó

Az ajánlatkérő: Magyar Nemzeti Múzeum
(Budapest, Múzeum Körút 14-16.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Sztéryi Sándor ügyvéd
(Budapest, Fő utca 14-18.)

A közbeszerzés tárgya, értéke: Gépi és kézi földmunka régészeti lelőhelyeken,
1.500.000.000.-Ft.

A közbeszerzési eljárás EKR azonosítója: EKR000089672024

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T – ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIII. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 98. § (2) bekezdés e) pontját.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 1.000.000.-Ft, azaz egymillió forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

INDOKOLÁS

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő 2022. december 21-én 2022/S 246-710530 iktatószámon közzétett ajánlati felhívással a Kbt. Második rész, XVI. fejezete szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított „Gépi és kézi földmunka régészeti lelőhelyeken” tárgyban, EKR001879032022 azonosítószámmal. Az eljárás egy ajánlattevővel kötendő keretmegállapodás megkötésére irányult a Kbt. 105. § (1) bekezdésének a) pontja szerint. A keretmegállapodás időtartama 4 év, a keretösszeg pedig 2.000.000.000.-Ft volt. Szerződéskötésre 2023. április 28-án került sor, a szerződést 2023. augusztus 31-én módosították 2.280.000.000.-Ft megemelt keretösszeggel. Az eljárást megindító felhívás II.2.4) pontja alapján a szerződés szerint ellátandó tevékenységek fajtái megegyeztek az EKR000089672024 azonosítószámú közbeszerzési eljárásával.

2. Az ajánlatkérő 2023. augusztus 1-jén 2023/S 146-466017 iktatószámon közzétett ajánlati felhívással a Kbt. Második rész, XVI. fejezete szerinti újabb nyílt közbeszerzési eljárást indított, „Gépi és kézi földmunka régészeti lelőhelyeken” tárgyban, EKR001235892023 azonosítószámmal. Az eljárás egy ajánlattevővel kötendő keretmegállapodás megkötésére irányult a Kbt. 105. § (1) bekezdésének a) pontja szerint. A keretmegállapodás időtartama 3 év, a keretösszeg pedig 6.000.000.000.-Ft volt. Az ajánlatkérő az eljárást eredménytelenné nyilvánította a Kbt. 75. § (1) bekezdés b) pontja alapján a 2023. december 6-án megküldött összegezésben, mert kizárólag érvénytelen ajánlatot nyújtottak be. Az eljárás eredményéről szóló tájékoztatót 2023. december 14-én tették közzé.

3. Az ajánlatkérő és Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata 2024. január 16-án egyedi régészeti szolgáltatási szerződést (a továbbiakban: egyedi régészeti szolgáltatási szerződés) kötött.

Az egyedi régészeti szolgáltatási szerződés 1.1. pontja szerint Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata megrendelte az ajánlatkérőtől, mint szolgáltatótól előzetes régészeti dokumentáció készítését.

Az egyedi régészeti szolgáltatási szerződés 2.1. pontja részletezi az előzetes régészeti dokumentáció elkészítésének a díját próbafeltárássra és régészeti földmunkára vonatkoztatva.

4. Az ajánlatkérő 2024. február 1-jén a Kbt. 98. § (2) bekezdésének e) pontja alapján uniós, hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárást indított a Duna Aszfalt Út és Mélyépítő Zrt., a ZEMPLÉNKŐ Kelet-magyarországi Építőipari Fővállalkozó és Bányászati Kft., valamint a Hazai Építőgép Társulás Szolgáltató Zrt. felhívásával, és aznap megküldte a Közbeszerzési Hatóságnak a Kbt. 103. § (1) bekezdése szerinti tájékoztatását.

5. Az eljárást megindító felhívás II.1.6.) pontjában az ajánlatkérő a részajánlat tételére nem adott lehetőséget.

6. Az eljárást megindító felhívás II.2.4) pontja a közbeszerzés leírásaként az alábbiakat tartalmazta:

„Az Ajánlatkérő régészeti és épített örökségi elemekhez kapcsolódó kutatási beruházásaihoz kapcsolódó – azonnali teljesítést igénylő (főszabály szerint nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházások) – gépi és kézi földmunkák és egyéb kiegészítő tevékenységek elvégzését kívánja megrendelni, eseti lehívások alapján az alábbiak szerint:

1.) Gépi földmunka

- Humuszosítás, gépi nyesés, visszatöltés;
 - Földszállítás depóba
 - Egyedi felületkészítés munkagépekkel;
 - Eseti jellegű gépmunkák.
- 2.) Kézi bontómunka
- Kézi felülettisztítás;
 - Ásás, talicskázás;
 - Dúcolás.
- 3.) Geodéziai és térinformatikai munka biztosítása régészeti lelőhelyek feltárásán utófeldolgozással, dokumentációkészítéssel
- 4.) Eseti jelleggel épített örökségi elemekhez és régészeti korú épületekhez kapcsolódó, kulturális örökségi elemek környezetében ellátandó feladatok
- 5.) Eseti jellegű kiegészítő tevékenységek

A nyertes ajánlattevő feladatát képezi a munka ellátásához szükséges baleset- és munkavédelem biztosítása, illetve a szükséges eszközök – beleértve a feladatok ellátásában álló munkaerő védőfelszerelését is – biztosítása, továbbá a munkaerő és a munkavégzéshez szükséges gépek, berendezések munkaterületre szállítása, valamint munkavállalóinak munka- és balesetvédelme.

A teljes és tételes mennyiségek a szerződés alapján kiadott egyedi megrendelésekben kerülnek meghatározásra.

A felhívás becsült értéke a teljes időszakra vonatkozó keretösszeget tartalmazza. Ajánlatkérő keretösszeg lehívására nem vállal kötelezettséget.

Ajánlatkérő rögzíti, hogy a megkötésre kerülő szerződés alapján:

- tervezetten 470.000 m² tekintetében kíván régészeti célú gépi földmunkákat megrendelni
- tervezetten 530.000 m³ tekintetében kíván régészeti célú gépi földmunkákat megrendelni
- tervezetten 300.000 m² tekintetében kíván régészeti célú gépi földmunkákat megrendelni próbafeltárások területén
- tervezetten 200.000 m² tekintetében kíván régészeti célú kézi bontómunkákat megrendelni.
- tervezetten 450.000 m² tekintetében kíván régészeti célú kézi bontómunkát kombinált geodéziai és térinformatikai munkafázisok elvégzésével megrendelni
- Az ellátandó feladatok teljesítése során bizonyos időszakban párhuzamosan tervezetten 5 helyszínen kell régészeti kutatáshoz kapcsolódó gépi és/vagy kézi földmunka biztosítását teljesíteni.

Az eljárás egy ajánlattevővel kötendő Kbt. 105. § (1) a) szerinti keretmegállapodás megkötésére irányul. A keretmegállapodás alapján szerződés kizárólag a keretmegállapodás időtartama alatt köthető.

A Nyertes Ajánlattevő a szerződés hatálybalépését követően a szerződésben meghatározott időpontig a megkötésre kerülő szerződés szerinti régészeti és műemléki kutatási beruházásaihoz kapcsolódó gépi és kézi földmunkák elvégzésére kiterjedő minimum 5.000.000,- Ft/kár, valamint 20.000.000,- Ft/év összegű felelősségbiztosítást köteles kötni vagy meglévő felelősségbiztosítását kiterjeszteni és azt, a szerződés hatályának végéig érvényben tartani.

Ajánlatkérő előírja, hogy a kiadott árazatlan költségvetésben nem lehetséges az egyes sorok / tételek összevonása, ebből következően az ajánlatadáskor érvényesül az a követelmény, hogy valamennyi költséget ott kell szerepeltetni, ahol az ténylegesen felmerül.

Az eljárás tárgyának részletes meghatározása a közbeszerzési dokumentumokban található. Amennyiben a felhívás, illetve a közbeszerzési dokumentum bármelyik része valamilyen

gyártmányú, eredetű, típusú dologra, eljárásra, tevékenységre, személyre, illetőleg szabadalomra vagy védjegyre való hivatkozást tartalmaz, illetve amennyiben szabványt, műszaki engedélyt, műszaki előírásokat, vagy műszaki ajánlást határoz meg úgy Ajánlatkérő az azzal egyenértékű teljesítést is elfogadja.

A részletes mennyiségeket és a feladatokat a közbeszerzési dokumentumok tartalmazzák.”

7. Az ajánlatkérő a felhívás II.2.12) pontjában rögzítette, hogy a közbeszerzés nem kapcsolatos európai uniós alapokból finanszírozott projekttel.

8. Az eljárást megindító felhívás IV.1.3) pontja szerint az eljárás egy ajánlattevővel kötendő keretmegállapodás megkötésére irányult.

9. Az eljárást megindító felhívás IV.2.1) pontja szerint a tárgyalásos eljárás jogcíme a Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pontja, a tárgyalásos eljárás indoka pedig az alábbi:

„Az ajánlatkérő által előre nem látható okból előállt rendkívüli sürgősség miatt a nyílt, a meghívásos vagy a tárgyalásos eljárásra előírt határidők nem lennének betarthatók; a rendkívüli sürgősséget indokoló körülmények azonban nem eredhetnek az ajánlatkérő mulasztásából, vagy az ajánlatkérő által előidézett okból.”

10. Az ajánlattételi határidőre egyetlen egy ajánlat sem érkezett.

11. Az ajánlatkérő 2024. február 26-án készítette el az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezt, amelynek V.1.1) pontja szerint az ajánlatkérő az eljárást eredménytelennek minősítette a Kbt. 75. § (1) bekezdés a) pontja alapján, mert nem nyújtottak be ajánlatot.

A hivatalbóli kezdeményezés

12. A hivatalbóli kezdeményező 2024. február 15-én nyújtotta be kezdeményezését a Kbt. 153. § (1) bekezdés d) pontja alapján.

13. A hivatalbóli kezdeményező az ajánlatkérővel szemben a Kbt. 98. § (2) bekezdésének e) pontja megsértésének a megállapítását, mert nem igazolta megfelelően azt, hogy a választott jogalap feltételei maradéktalanul fennállnak.

14. A hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint az ajánlatkérő nem igazolta megfelelően, hogy a beszerzés feltétlenül szükséges; hogy előre nem látható okból előállt rendkívüli sürgősség miatt a nyílt, a meghívásos vagy a tárgyalásos eljárásra előírt határidők nem lennének betarthatók; valamint hogy a rendkívüli sürgősséget indokoló körülmények nem a saját mulasztásából vagy az általa előidézett okból erednek. Az Európai Unió Bíróság C-107/92. számú ügyben hozott ítélete alapján a tárgyi eljárás alkalmazásának feltétlen szükségessége tulajdonképpen a további három feltétel meglétéből kell, hogy fakadjon.

15. A hivatalbóli kezdeményező kifejtette, hogy a jogalap alkalmazhatóságának az első feltétele, a beszerzés feltétlen szükségessége lényegében a váratlanul, hirtelen bekövetkezett rendkívüli helyzet megoldásának kényszerét jelenti. A feltétlenül szükségesség – a döntőbizottsági határozatok tapasztalatai alapján is – jellemzően úgynevezett vis maior esetén állapítható meg, amikor az ajánlatkérőn kívül álló, előre nem látható kényszerítő körülmény miatt kell váratlanul megoldani egy rendkívüli helyzetet. Nem állapítható meg feltétlen szükségesség akkor, ha az ajánlatkérőnek bármilyen ráhatása volt az előállt helyzetre, valamint nem tekinthető feltétlenül szükségesnek a huzamosabb ideje fennálló helyzet sem. A

hivatalbóli kezdeményező hivatkozott a D.602/6/2017., a D.112/10/2022. és a D.550/9/2023. számú döntőbizottsági határozatra. A hivatalbóli kezdeményező hivatkozott az Európai Unió Bíróság által hozott C-328/92. sz. ítéletére is, amely alapján „az ajánlatkérő csupán akkor hivatkozhat a rendkívüli sürgősségre, ha a beszerzés elhúzódása nem csupán a jövőben veszélyezteti, hanem ténylegesen veszélyeztette a [feladat]ellátás biztonságát.”

A hivatalbóli kezdeményező megítélése szerint az ajánlatkérő nem igazolta kétséget kizáró módon, hogy a beszerzés feltétlenül szükséges, azaz, hogy a hatályos keretszerződéseire tekintettel nem tudná ellátni a beszerezni kívánt feladatokat. A beszerzés feltétlen szükségessége körében az ajánlatkérő a 2022. december 16-án megindított közbeszerzési eljárását jelölte meg, amely a rendelkezésre álló adatok alapján 2026. december 16-áig hatályos és a tárgya megegyezik a jelen eljárás tárgyával. A beszerzés feltétlen szükségessége körében az ajánlatkérő nem igazolta sem az eljárás becsültértéke nagyságának, sem pedig a hat hónapos időtartamának az indokoltságát.

A hivatalbóli kezdeményező véleménye szerint az egyedi régészeti szolgáltatási szerződés és a jelen eljárás tárgya között átfedés van. Az egyedi régészeti szolgáltatási szerződés 2. pontja szerint a szerződés tárgyának részét képezi egy 120.000 m² próbafeltárás és régészeti földmunka is. Ezért nem állapítható meg, hogy a beszerzés feltétlenül szükséges az ajánlatkérő számára, mert a szegedi beruházás vonatkozásában hatályos szerződéssel rendelkezik, amely tárgya részben megegyezik a beszerzés tárgyával.

16. A hivatalbóli kezdeményező hangsúlyozta, hogy a Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pontja alapján nem köthető keretmegállapodás. A keretmegállapodás jellegére tekintettel nem értelmezhető a Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pontjában található feltételek fennállása, keretjelleggel nem tehető előzetes megállapítás olyan jogügyletek jogszerűségére, amelyek pontos körülményei még nem ismertek sem az ajánlatkérő, sem a hivatalbóli kezdeményező számára. Csak az egyedi szerződéskötések időpontjában lehetne vizsgálni a Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pontja szerinti feltételek esetleges fennállását.

17. A hivatalbóli kezdeményező előadta a jogalap alkalmazhatóságának a második feltételével, az előre nem látható okból előállt rendkívüli sürgősség miatti bekövetkezéssel kapcsolatban, hogy az ajánlatkérőnek a beszerzés tárgyát jogszabályi kötelezés alapján folyamatosan, közbeszerzési megállapodások alapján nyújtania kell, továbbá az ajánlatkérő 2023. július 27-én a jelen eljáráshoz kapcsolódó beszerzési igény kielégítésére már megindított egy eredménytelen közbeszerzési eljárást. Ezért az ajánlatkérő a beszerzési igényt már a 2023. július 27-e előtt észlelhette.

A hivatalbóli kezdeményező kijelentette, hogy a D.768/3/2010., a D.891/12/2010., a D.225/8/2013., a D.799/8/2015., a D.880/7/2014., a D.112/2022. számú döntőbizottsági döntések és a Budapest Környéki Törvényszék 8.Kf.21.579/2013/7. számú döntése alapján korábbi eljárás eredménytelenségére való hivatkozással nem kezdeményezhető a Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pontja szerinti közbeszerzési eljárás.

18. A hivatalbóli kezdeményező rögzítette a jogalap alkalmazhatóságának a harmadik feltételével, a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljáráson kívüli eljárásfajtákra előírt határidők be nem tarthatóságával kapcsolatban, hogy az ajánlatkérő nem mutatott be olyan konkrét körülményt, amely a jelen eljárás megindításának időpontjától számítva 50 napon belül bekövetkezett volna és nem tette volna lehetővé gyorsított nyílt eljárás alkalmazását.

19. A hivatalbóli kezdeményező rögzítette a jogalap alkalmazhatóságának a negyedik feltételével – a rendkívüli sürgősséget indokoló körülmény nem eredhet az ajánlatkérő mulasztásából vagy az ajánlatkérő által előidézett okból – kapcsolatban, hogy az ajánlatkérő

saját maga döntött arról, hogy mikor indítja meg a jelen eljárást. Az ajánlatkérő nem mutatta be, hogy a rendkívüli sürgősséget indokoló körülmény a mindennapos monitorozás során objektíve nem lett volna előre látható.

20. A hivatalbóli kezdeményező kérte az ajánlatkérővel szemben jogsértés megállapítását, valamint bírság kiszabását.

Az ajánlatkérő észrevétele

21. Az ajánlatkérő kérte a jogsértés hiányának a megállapítását.

22. Az ajánlatkérő kijelentette, hogy jelenleg egy 2.280.000.000.-Ft + ÁFA összegű keretmegállapodása van hatályban, amelynek fogyasztát minden nap monitorozza, így látható annak kimerülése.

23. Az ajánlatkérő rögzítette továbbá, hogy jelenleg az egyéb szerződésekben már lekötött, vagy már teljesített és jelen előzetes igények összesen 3.527.590.541.-Ft + ÁFA összeget tesznek ki, ezért a meglévő keretösszezből már nem tud lehívni 1.247.590.541.-Ft + ÁFA összeget. A tárgy szerinti beszerzés 1.500.000.000.-Ft értékű keretösszegét az indokolja, hogy ez a projektlista nap mint nap – előre nem megjósolható projektszámmal és mennyiségekkel – bővül, és az ajánlatkérőnek a következő eljárás lezárulásáig azokat a feladatokat is jogszabályban meghatározott kötelezettsége ellátni.

24. Az ajánlatkérő kifejtette, hogy jogszabályi kötelezettsége alapján a gazdasági fejlődés üteméhez igazodva felel többek között minden a Nemzeti Befektetési Ügynökség (HIPA) és az Építési és Közlekedési Minisztérium által kezelt beruházásokért, továbbá minden, 500.000.000.-Ft feletti beruházás régészeti előkészítéséért és koordinálásáért. A jelen közbeszerzési eljárás tárgyát képező gépi és kézi munka, továbbá a bontómunka/geodéziatérinformatika a régészeti feltárások nélkülözhetetlen részfeladata, melyet az ajánlatkérő folyamatosan közbeszerzési megállapodások alapján köteles biztosítani.

25. Az ajánlatkérő kiemelte, hogy jogszabályi kötelezettsége, hogy határidőben szerződést kössön, és az abban rögzített feladatokat – a jogszabályban rögzített határidők mellett, azaz 30 nap alatt – ütemezetten ellássa. Az ajánlatkérő kellő körültekintés mellett sem láthatta előre a beruházások mennyiségét és költségigényét. A feladatellátás mennyisége évek óta rögzített, viszont jelenleg ehhez képest kiugróan megváltozott. A Kormány – az ajánlatkérőtől független – kiemelten sikeres befektetésösztönzési stratégiája eredményeképpen a korábbi időszakhoz képest előre nem látható számban, és az elmúlt 10 évben nem tapasztalt terjedelemben zöldmezős beruházások azonnali indulása tárgyában jöttek létre megállapodások. A rendkívüli sürgősséget indokolja, hogy a beszerzés elhúzódása nem csupán a jövőben veszélyezteti, hanem ténylegesen és időszerűen veszélyeztette a feladatellátás biztonságát.

26. Az ajánlatkérő hangsúlyozta, hogy a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás eredményeképpen megkötendő szerződés nélkül – a Kormány befektetői szerződésében vállalt partnerek felé – az ajánlatkérő a próbafeltárási igényeket nem tudja teljesíteni, ezért önhibáján kívül jogszabálysértő helyzetbe kerül. Ennek szakmai és szakmapolitikai kockázata nem vállalható. A Kormány által kiemelten kezelt nemzetgazdasági, továbbá szakpolitikai szempontokból kiemelt tőkeberuházások óriási kiterjedésű, azonnali régészeti támogatását az

ajánlatkérő csak ezen eljárásfajta alkalmazásával tudta megoldani, a nyílt eljárásra egyébként előírt határidők nem alkalmasak a rendkívüli sürgősségre tekintettel.

27. Az ajánlatkérő véleménye szerint a keretmegállapodás alkalmazását nem kell indokolni, mert keretmegállapodás szabadon és indoklás nélkül alkalmazható, azt a Kbt. szerinti bármely közbeszerzési eljárási fajta lefolytatásával meg lehet kötni. A keretmegállapodási eljárás önmagában nem torzítja a Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pontjában foglalt feltételek fennállását.

28. Az ajánlatkérő kérte a Döntőbizottságot, hogy ha jogsértést állapítana meg, akkor a bírság mértékét jelentős mértékben mérsékelje, mert a vélelmezett jogsértés nem bír kiemelkedő súllyal, valamint a közbeszerzési eljárást lezáró döntést nem befolyásolta, ezért az ajánlatkérő felelősségi szintje e tekintetben alacsony. Továbbá az eljárás eredménytelensége miatt nem jött létre szerződés, a közbeszerzési eljárás értéke a hasonló tárgyúakhoz képest nem jelentős, a vélelmezett jogsértés elkövetésére egyszeri alkalommal került sor, és annak nyilvánvalóan szándékos jellege sem állapítható meg.

29. Az ajánlatkérő közölte, hogy a közbeszerzés saját forrásból valósulna meg.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

30. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő 2024. február 1-jén indította meg a hivatalbóli kezdeményezéssel érintett közbeszerzési eljárását, ezért a Kbt. és a vonatkozó jogszabályok ezen időpontokban hatályos anyagi jogi szabályai alapján vizsgálta a hivatalbóli kezdeményezést. A hivatalbóli kezdeményező 2024. február 15-én nyújtotta be a Döntőbizottsághoz a hivatalbóli kezdeményezését, ezért a Döntőbizottság az e napon hatályos eljárásjogi rendelkezések alapján járt el.

31. A Döntőbizottságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az ajánlatkérő jogszerűen alkalmazta-e a Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pontja szerinti hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást.

32. A Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pont szerinti rendelkezés alapján az ajánlatkérő hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást alkalmazhat kivételes esetben ha, az feltétlenül szükséges, mivel az ajánlatkérő által előre nem látható okból előállt rendkívüli sürgősség miatt a nyílt, a meghívásos vagy a tárgyalásos eljárásra előírt határidők nem lennének betarthatók; a rendkívüli sürgősséget indokoló körülmények azonban nem eredhetnek az ajánlatkérő mulasztásából, vagy az ajánlatkérő által előidézett okból.

33. A Döntőbizottság azt vizsgálta, hogy a beszerzés tárgya esetében maradéktalanul teljesültek-e a Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pont szerinti hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás lefolytatásához szükséges együttes feltételek.

34. A Döntőbizottság megállapította, hogy a Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pontja szerinti hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás kizárólag abban az esetben alkalmazható jogszerűen, ha a közbeszerzés tárgya vonatkozásában az alábbi feltételek mindegyike egyidejűleg fennáll:

- a) előállt egy rendkívüli sürgősséget jelentő helyzet egy előre nem látható okból,
- b) az előző feltétel miatt a nyílt, a meghívásos vagy a tárgyalásos eljárásra előírt határidők nem lennének betarthatók,
- c) a rendkívüli sürgősséget indokoló körülmények nem eredhetnek az ajánlatkérő mulasztásából, vagy az ajánlatkérő által előidézett okból.

35. A Döntőbizottság ezért egyenként vizsgálta a Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pont szerinti jogalap feltételeit abból a szempontból, hogy a jelen közbeszerzési eljárás vonatkozásában fennállnak-e. A Döntőbizottság hangsúlyozza, hogy e feltételek egymásra épülnek, ezért egy feltétel megvalósulásának a hiánya azt eredményezi, hogy az ajánlatkérő jogszerűtlenül alkalmazta a Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pont szerinti közbeszerzési eljárást.

36. A Döntőbizottságnak az első feltétel vizsgálatakor arra a kérdésre kellett választ adnia, hogy egy előre nem látható okból előállt-e egy rendkívüli sürgősséget jelentő helyzet az ajánlatkérő számára az EKR000089672024 azonosítószámú közbeszerzési eljárás megindításakor.

37. A Döntőbizottság megállapította, hogy az EKR001879032022 és az EKR000089672024 azonosítószámú közbeszerzési eljárások eljárást megindító felhívásainak II.2.4) pontjai alapján a szerződéses feladatok azonosak voltak.

38. A Döntőbizottság megállapította továbbá, hogy az EKR000089672024 azonosítószámú közbeszerzési eljárás alapján kötendő szerződés egyedüli célja kizárólag az volt, hogy az ajánlatkérő az EKR001879032022 azonosítószámú közbeszerzési eljárás keretösszege kimerülése esetén a keretösszeget kiegészítse annak érdekében, hogy az ajánlatkérő a feladatait folyamatosan képes legyen ellátni.

39. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő véleménye szerint a rendkívüli sürgősséget jelentő helyzet e keretösszeg kimerülésének veszélye miatt állt elő, figyelembe véve azt is, hogy a jövőben elvégzendő és e keretösszegeből fedezendő munkák száma folyamatosan emelkedik.

40. A Döntőbizottság megállapította, hogy e keretösszeg kimerülése az EKR000089672024 azonosítószámú közbeszerzési eljárás megindításakor még nem történt meg, vagyis az ajánlatkérő az EKR000089672024 azonosítószámú közbeszerzési eljárás szerinti feladatokat ezen időpontban az EKR001879032022 azonosítószámú közbeszerzési eljárás keretmegállapodásának a hatálya alatt teljesíteni tudta.

41. A Döntőbizottság hangsúlyozza, hogy a Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pontja szerinti hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás célja egy váratlanul, előre nem látható okból előállt beszerzési igény sürgős megvalósítása. Az ajánlatkérő csak a rendkívüli sürgősség által indokolt, a sürgősségből fakadó kényszerhelyzet elhárításához szükséges mértékben, mennyiségben és időtartamban jogosult a szerződés megkötésére. A rendkívüli sürgősségre alapított Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pontja szerinti közbeszerzési eljárást a jogalkotó nem a sürgős, hanem a rendkívül sürgős, kivételes helyzet fennállása esetén engedni alkalmazni, és az előre nem látható oknak az ajánlatkérőtől független körülmények miatt kell előállnia.

42. Ebből következően a Döntőbizottság megállapította, hogy nem állt elő rendkívüli sürgősséget jelentő helyzet az EKR001879032022 azonosítószámú közbeszerzési eljárás keretösszegének mennyiségével kapcsolatban az EKR000089672024 azonosítószámú közbeszerzési eljárás megindításakor, mivel e keretösszeg ekkor még nem merült ki, és ezért nem is állt elő ekkor egy azonnali kárelhárítást igénylő, késlekedést nem tűrő helyzet, amikor rendkívüli sürgősséggel cselekedni kellett volna. Emiatt a Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pontja szerinti hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás alkalmazhatóságának az első feltétele nem állt fenn. Mivel egy feltétel megvalósulásának a hiánya azt eredményezi, hogy az ajánlatkérő

jogszerűtlenül alkalmazta a Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pont szerinti közbeszerzési eljárást, ezért az ajánlatkérő megsértette e jogszabályi rendelkezést.

43. A Döntőbizottság hangsúlyozza, hogy önmagában az a körülmény, hogy a nyílt, a meghívásos vagy a tárgyalásos eljárásra előírt határidők nem lennének betarthatók, nem alapozhatja meg a Kbt. 98. § (2) bekezdés e) pontja szerinti hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás alkalmazását, ha rendkívüli sürgősséget jelentő helyzet nem áll fenn a közbeszerzési eljárás megindításakor.

44. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva a Kbt. 165. § (2) bekezdés e) pontja alapján a Kbt. 165. § (6) bekezdés c) pontjában meghatározott eset megvalósulása miatt a jogsértés megállapítása mellett bírságot szabott ki.

45. A Kbt. 165. § (6) bekezdés c) pontja alapján a Közbeszerzési Döntőbizottság a jogsértés megállapítása mellett bírságot szab ki, ha a szerződést hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás eredményeként úgy kötötték meg, hogy nem álltak fenn a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás alkalmazhatóságának feltételei.

46. A Kbt. 165. § (7) bekezdése szerint a (6) bekezdésben meghatározott bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetén a jogorvoslattal érintett rész értékének, a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzése esetén a szerződés értékének legfeljebb 15%-a.

47. A Kbt. 165. § (11) bekezdése értelmében a Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
 - b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
 - c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
 - d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
 - e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
 - f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat
- figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

48. A Döntőbizottságnak – tekintettel arra, hogy a Közbeszerzési Hatóság elnöke a Kbt. 153. § (1) bekezdés c) pontja alapján kezdeményezte a Döntőbizottság hivatalból való eljárását és a Döntőbizottság megállapította a jogsértés megtörténtét – a Kbt. 165. § (6) bekezdés c) pontja alapján további jogkövetkezményként kötelezően bírságot kellett kiszabnia.

49. A Döntőbizottság a bírság összegének megállapításakor az eset összes körülményét figyelembe vette.

A Döntőbizottság a bírság összegére vonatkozó döntése során az ajánlatkérő javára értékelte azt a körülményt, hogy nem lehetett azt megállapítani, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt, és azt is, hogy az ajánlatkérővel szemben a Döntőbizottság jogsértést nem állapított meg a 2022., a 2023. és a 2024. években.

A Döntőbizottság a bírság összegére vonatkozó döntése során az ajánlatkérő terhére értékelte azt a körülményt, hogy a jogsértés jelentős befolyással volt az egész közbeszerzési eljárásra, és így az azt lezáró döntésre is.

E szempontokat összességében mérlegelve, a közbeszerzés értékének is figyelembevételével, a Döntőbizottság a rendelkező részben megállapított összegű bírságot tartotta indokoltnak, amely összeg nem éri el a Kbt. 165. § (7) bekezdésében meghatározott maximális mértéket.

50. A Döntőbizottság a költségek viseléséről a Kbt. 145. § (1) bekezdés alapján alkalmazandó, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Akr.) 125. § (1) bekezdés szerint rendelkezett.

51. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

52. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy a jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdése a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2024. április 30.

Dr. Jánosi Bálint sk
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke

Bankóné Nagy Helga sk
közbeszerzési biztos

Dr. Kéri Krisztina sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják kizárólag elektronikus úton:

1. Dr. Szeiffert Gabriella állami közbeszerzési szaktanácsadó
2. Dr. Szterényi Sándor ügyvéd
3. Közbeszerzési Hatóság Titkárság
4. Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium